

De heer drs. S.A. Blok
Minister van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Datum: 6 juli 2017

Kenmerk: [REDACTED]

Pagina: 1 van 8

Geachte heer Blok,

Bij brief van 7 februari 2017 heeft u ons de conceptvoorstellen voor de Vaststellingswetten van de boeken 1 (Strafvordering in het algemeen) en 2 (het opsporingsonderzoek) in het kader van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering ter advisering voorgelegd. Daarbij is in het bijzonder gevraagd aandacht te besteden aan de volgende onderwerpen:

1. de verhouding tussen het Wetboek van Strafvordering en de organieke wetgeving;
2. de aanpassing van de relatieve competentie van de rechtbanken als gevolg van het veranderde vervolgingsbegrip en de landelijke bevoegdheid van de officier van justitie; en
3. de regeling van het beslag op gegevens.

Graag voldoen wij aan uw verzoek.

1. Algemene opmerkingen

1.1 Inleiding

Wij hechten eraan tot uitdrukking te brengen dat de voorstellen belangrijke vereenvoudigingen en verduidelijkingen inhouden, waarvan wij kennis hebben genomen met respect voor de indrukwekkende werkzaamheden die daartoe zijn verricht. Wel willen wij enkele kanttekeningen plaatsen bij de conceptvoorstellen die aan ons ter advisering zijn voorgelegd.

In veel opzichten komen de voorstellen tegemoet aan de wens een verheldering en vereenvoudiging van het Wetboek van het strafvordering (hierna ook: strafvordering) te realiseren. Een moeilijkheid bij de advisering over twee van de voorziene acht boeken van strafvordering is wel dat op het moment van die advisering nog onvoldoende inzicht bestaat in een samenhangend geheel. Deze omstandigheid noopt tot een zekere terughoudendheid in de advisering, omdat het goed denkbaar is dat bij kennisneming van latere delen de boeken 1 en 2 in een iets ander licht komen te staan.

1.2 Kern van het streven naar modernisering

Onze advisering is mede afgestemd op de intentie van het wetgevingsproject waarvan de nu voorliggende boeken deel uitmaken. Het gaat niet om beoogde fundamentele veranderingen. Bij

de aanbieding van de Contourennota¹ op 30 september 2015 is de kern van het streven naar modernisering van het Wetboek van strafvordering als volgt omschreven:

“Doel van de modernisering is te komen tot een toekomstbestendig, voor professionals en burgers toegankelijk en in de praktijk werkbaar wetboek dat voorziet in een evenwichtig stelsel van rechtswaarborgen. Het project is nauw verbonden met de beleidsdoelstellingen van het programma versterking van de prestaties van de strafrechtsketen. Verder speelt mee dat de samenleving waarvoor het wetboek oorspronkelijk is gemaakt, inmiddels ingrijpend is veranderd door nationale en internationale ontwikkelingen, door de opkomst van andere soorten criminaliteit en door nieuwe technische mogelijkheden. Tussentijds doorgevoerde aanpassingen maken het geheel ondoorzichtig en moeilijk toegankelijk. Een gemoderniseerde strafvordering zou moeten borgen dat de strafprocedure zowel zorgvuldig als voortvarend plaatsvindt, met inachtneming van de (grond)rechten van burgers. Het doel is niet een stelselwijziging door te voeren, er is geen sprake van een herziening maar van modernisering.”

1.3 Keuze van een centrale doelstelling

Bij strafvordering gaat het tegelijkertijd om de uitoefening en begrenzing van staatsmacht. Daarbij zijn individuele en collectieve belangen in het geding. Dit komt als volgt tot uitdrukking in de memorie van toelichting bij het concept wetsvoorstel. Naast de centrale doelstelling van de berechting en veroordeling van de werkelijk schuldige van een delict, wordt een aantal neven doelstellingen onderkend. Tot die neven doelstellingen behoort de eerbiediging van de rechten en vrijheden van de verdachte, zoals deze door het EVRM worden gewaarborgd en door het EHRM en de Hoge Raad in hun rechtspraak is uitgelegd. Rekening houden met de belangen en rechten van het slachtoffer wordt daarnaast in de concept memorie van toelichting nadrukkelijk benoemd als een vanzelfsprekend onderdeel van een adequate justitiële reactie op een strafbaar feit.²

De centrale doelstelling van strafvordering, zoals die hiervoor is omschreven, wordt ingebed in rechtsbescherming door in het wetboek vast te leggen dat de verdachte recht heeft op een eerlijk proces binnen een redelijke termijn (artikel 1.1.1.2 [nieuw]). Waar in boek 2 een voorheen niet in strafvordering opgenomen algemene normering van overheidsoptreden wordt vastgelegd, kan de vraag rijzen welke processuele gevolgen deze vastlegging in de praktijk zal hebben. Enerzijds kunnen de begrenzing van de uitoefening van staatsmacht en toezicht daarop niet voldoende worden gerealiseerd door enkel een eerlijk proces tegen individuele verdachten te voeren. Anderzijds kan een behoorlijke en voortvarende procesvoering worden bemoeilijkt wanneer het proces zwaar zou worden belast met onderzoek naar de naleving van de normen van behoorlijke opsporing, met name voor zover niet-naleving daarvan een eerlijk proces tegen de concrete verdachte niet in gevaar zou brengen.³ Dergelijk onderzoek kan niettemin wel van belang zijn voor controle op overheidsoptreden in de opsporing in breder perspectief. Naar mate de toetsing aan de algemene normering van de opsporing in concrete strafzaken verder zal gaan dan voor de eerlijkheid van het proces tegen de verdachte nodig is, kan dat wel negatief uitwerken op de voortvarendheid waarmee procedures gevoerd kunnen worden. Daarmee is niet gezegd dat een

¹ Rechtsstaat en Rechtsorde. Brief van de Minister van Veiligheid en Justitie, Tweede Kamer, vergaderjaar 2015–2016, 29 279, nr. 278, p. 1.

² Concept Memorie van toelichting, p. 4.

³ Bijvoorbeeld vanwege de Schutznorm (het is niet de verdachte die wordt getroffen door de niet naleving van een voorschrift), zie Hoge Raad 19 februari 2012, ECLI:NL:HR:2013:BY5321, r.o. 2.4.1; Hoge Raad 30 maart 2004, ECLI:NL:HR:2004:AM2533, r.o. 3.7.

dergelijke controle op naleving van de algemene normering van ondergeschikt belang is. Een en ander vergt een afweging, een graduele keuze. Het verdient aanbeveling in de memorie van toelichting duidelijk te vermelden welke keuze de wetgever in dit opzicht maakt voor de strafprocedure, waarbij ook kwantitatieve gevolgen worden geëxpliciteerd. De gewenste duidelijkheid kan wellicht pas in samenhang met de later te presenteren boeken, in het bijzonder boek 4, worden geboden.

1.4 Normering van bevoegdheden

In het licht van het hiervoor aangestipte dilemma kan de voorgestelde algemene normering van opsporingsbevoegdheden nader worden bezien. In artikel 1.1.2.2 [nieuw] wordt de opsporing van strafbare feiten waarmee opsporingsambtenaren zijn belast, gedefinieerd als het verrichten van onderzoek met betrekking tot strafbare feiten met een strafvorderlijk doel.

Uit de concept memorie van toelichting blijkt voorts dat ook het speuren naar mogelijk begane strafbare feiten, voor zover gericht op het nemen van strafvorderlijke beslissingen, – in de vakliteratuur ook wel aangeduid als repressieve controle – onder de definitie van opsporing valt. Dit kan ook uit de rechtspraak van de Hoge Raad worden afgeleid. Wanneer de politie bijvoorbeeld een zogenaamd “veelplegerteam” inzet om personen die als veelpleger te boek staan, kortstondig te volgen, om vervolgens strafrechtelijk op te treden wanneer zij zich schuldig maken aan een strafbaar feit, berust dit volgens de Hoge Raad op de taakstellende bepalingen waarbij de betrokken functionarissen met opsporing zijn belast (HR 13 november 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW9338, NJ 2013/413). Uit de wetsgeschiedenis kan overigens worden afgeleid dat preventieve controle en bestuursrechtelijk toezicht niet onder het opsporingsbegrip vallen (Kamerstukken II 2004/05, 30 164, nr. 3, blz. 17).

De uit de formulering blijkende keuze om in artikel 132a Sv het doel van het onderzoek beslissend te laten zijn voor de vraag of van opsporingsonderzoek sprake is, kan volgens de concept memorie nog steeds worden onderschreven, en werkt ook in dit wetsvoorstel door. Het is immers onverminderd wenselijk dat wanneer opsporingsambtenaren onderzoek verrichten dat de strafrechtelijke handhaving van de wet tot doel heeft, zij onder het gezag staan van het openbaar ministerie, dat de officier van justitie aan deze ambtenaren bevelen kan geven, en dat de algemene verbaliseringsplicht zoals opgenomen in dit wetsvoorstel van toepassing is (zie Kamerstukken II 2005/06, 30 164, nr. 7, blz. 25).

De vraag of de uitoefening van controlebevoegdheden tot de opsporingsbevoegdheden gerekend wordt als bedoeld in de voorgestelde algemene normering, is uiteraard van belang. Het conceptwetsvoorstel houdt een verbod van ‘détournement de pouvoir’ in, dat luidt als volgt:

Artikel 2.1.2.1 [nieuw]

1. Een bevoegdheid wordt niet uitgeoefend voor een ander doel dan waarvoor zij is gegeven.
2. Onverminderd nadere beperking bij of krachtens de wet, wordt een bevoegdheid alleen uitgeoefend indien dit in het belang van het onderzoek is.

Hiervoor is gebleken dat volgens de concept memorie van toelichting het dienen van het doel van strafvordering maakt dat de uitoefening van een controlebevoegdheid juist daardoor onder opsporing valt. Wanneer de betreffende controlebevoegdheid niet is gegeven voor dat strafvorderlijk doel zou tegelijkertijd (mogelijk) de voorgestelde bepaling van artikel 2.1.2.1 worden overtreden. Of ziet die bepaling toch niet op de uitoefening van wettelijke

controlebevoegdheden, ook niet als ze (mede) voor opsporingsdoeleinden worden toegepast? De vraag rijst wat de bedoeling is van de wetgever aangaande de uitoefening van controlebevoegdheden die mede een opsporingsdoel kunnen dienen. Het verdient aanbeveling dat de wetgever duidelijk maakt hoe de nieuwe tekst zich verhoudt tot recente rechtspraak hierover van de Hoge Raad. In dit verband kan in het bijzonder gewezen worden op het arrest inzake de dynamische verkeerscontrole, HR 1 november 2016, ECLI:NL:HR:2016:2454, rov. 3.4.

Het is passend dat de wetgever in het kader van de algemene normering van opsporingsbevoegdheden ook de naleving van beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit vastlegt. Onderschreven kan worden dat bij de uitoefening van bevoegdheden minder ingrijpende methoden voorgaan en dat de aanwending van de toegepaste middelen redelijk is in verhouding tot het nagestreefde doel. Daarbij dient bedacht te worden dat snel en adequaat handelen in complexe situaties met zich kan brengen dat een op dat moment redelijk gemaakte keuze achteraf bezien niet de minst ingrijpende uitoefening van bevoegdheden kan blijken te zijn waarmee had kunnen worden volstaan. Door in artikel het woord 'alleen' te gebruiken in artikel 2.1.2.2, lijkt er echter geen ruimte te zijn voor aanvaarding van een keuze die een redelijk handelend opsporingsambtenaar kan maken waarop naderhand valt af te dingen. Aanvullende toelichting op dit punt zou een te restrictieve interpretatie van de bepaling kunnen voorkomen.

Tot slot maken wij in dit verband een opmerking over doelbinding. Blijkens de concept memorie van toelichting is het voorgestelde artikel 2.1.2.1 [nieuw] met het verbod van 'détournement de pouvoir' mede geïnspireerd door het beginsel van doelbinding bij de bescherming van persoonsgegevens. Daardoor ontstaat de indruk dat ook later strafvorderlijk gebruik van met een bepaalde bevoegdheid verkregen gegevens beperkt zou kunnen worden door het doel dat met de oorspronkelijke uitoefening van de bevoegdheid wel werd gediend. Die betekenis heeft doelbinding immers in de context van de verwerking van persoonsgegevens. Het lijkt echter niet de bedoeling dat die beperking ook in strafvordering wordt nagestreefd.⁴ Als dat inderdaad niet de bedoeling is, geven wij u in overweging dit uitdrukkelijk in de memorie van toelichting te vermelden.

2. De drie vraagpunten

2.1 *De verhouding tussen het Wetboek van strafvordering en de organieke wetgeving;*

Op p. 27 van de memorie van toelichting wordt de vraag gesteld op welke plaats de nadere invulling van de taakuitvoering op het terrein van beleid en beheer van het openbaar ministerie en de politie het best kan worden gesitueerd. Naar ons oordeel is er op zichzelf geen bezwaar tegen om een samenhangende regeling daarvan in organieke wetgeving neer te leggen. Zo daartoe aanleiding bestaat worden ook thans de in zulke wetgeving neergelegde voorschriften betrokken bij de vraag of in een concrete strafzaak in overeenstemming met die regels is gehandeld.⁵ Voorschriften die niet louter instructienormen zijn en waarvan de naleving wezenlijke invloed kan uitoefenen op de uitkomst van een strafzaak dienen onzes inziens bij voorkeur in een

⁴ De beperking wordt naar huidig recht in strafzaken niet gemaakt, en in de concept memorie van toelichting staat dat met de nieuwe algemene normering geen inhoudelijke wijziging ten opzichte van de bestaande wetgeving en jurisprudentie wordt nagestreefd.

⁵ Zie bijvoorbeeld: HR 7 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:892 (vorming economische kamers ex art. 52, eerste lid, RO).

formele wet worden neergelegd, en niet in een algemene maatregel van bestuur. Wanneer het gaat om de uitoefening van bevoegdheden in een individuele strafzaak is ook de overzichtelijkheid ermee gediend dat het wetboek zelf vermeldt welke bevoegdheden in welke omstandigheden onder welke voorwaarden bestaan. Dat de bepalingen waarin die bevoegdheden worden toegekend door "algemene bepalingen" worden voorafgegaan, zoals in het wetsvoorstel plaatsvindt, stuit onzes inziens uit een oogpunt van overzichtelijkheid overigens niet op bezwaar.

2.2 De landelijke bevoegdheid van de officier van justitie

Zoals in de concept memorie van toelichting aangegeven (p. 20) bepaalt art. 17 van de Grondwet dat niemand tegen zijn wil kan worden afgehouden van de rechter die de wet hem toekent. Zoals wel in de literatuur is opgemerkt, lijdt deze bepaling een min of meer kwijnend bestaan en komt haar werking vooral aan de orde wanneer rechterlijke bemoeienis zou worden uitgesloten.⁶ In de zaak *Miracle Europe KTF/Hongarije*⁷ is evenwel een bredere, op art. 6 EVRM gebaseerde, benadering zichtbaar, waar het EHRM oordeelde :

"58. The Court considers that where the assignment of a case is discretionary in the sense that the modalities thereof are not prescribed by law, that situation puts at risk the appearance of impartiality, by allowing speculation about the influence of political or other forces on the assignee court and the judge in charge, even where the assignment of the case to the specific judge in itself follows transparent criteria. The order in which the individual judge or panel in charge of a certain case within a court is determined in advance, that is, an order based on general and objective principles, is essential for clarity, transparency as well as for judicial independence and impartiality. An element of discretion in the allocation or reassignment of cases could be misused as a means of putting pressure on judges by for instance overburdening them with cases or by assigning them only low-profile ones."

Welk gerecht in welk geval bevoegd is om een strafbaar feit te berechten behoort derhalve ex ante te worden bepaald door de wet, en niet vrijelijk door een met vervolging belaste autoriteit te worden bepaald.

Onder het huidige recht is een vijftal rechtbanken gelijkelijk bevoegd om van een strafbaar feit kennis te nemen. (art. 5) en bevat art. 6 een voorrangsregeling. Welke rechtbank zal optreden is thans niet afhankelijk van een bestuurlijk geleide keuze van de vervolgende autoriteit maar is – voornamelijk – afhankelijk van de plaats van het (vermoedelijke) delict of de plaats van verblijf van de verdachte (en eventueel medeverdachten). Met de voorgestelde landelijke bevoegdheid van de officier van justitie wordt echter een centrale aansturing mogelijk gemaakt die bepaalt bij welke rechtbank een strafzaak zal worden aangebracht. Dat is mogelijk indien het redelijkerwijs noodzakelijk is dat de officier van justitie zijn opsporingsbevoegdheid buiten 'zijn' arrondissement uitoefent (art. 1.3.4.2). Een sturingsmogelijkheid doet zich eveneens voor na het vorderen van beslissingen bij de rechter-commissaris door de officier van justitie bij een andere dan 'zijn' rechtbank (wat eveneens mogelijk is indien dit redelijkerwijs noodzakelijk is, art. 1.3.4.4); de officier van justitie neemt daarmee een voorschot op de latere berechting door die rechtbank (art. 1.3.4.5). In de concept memorie van toelichting (p. 40) wordt met zoveel woorden aan de mogelijkheid van forumshopping aandacht besteed, maar deze memorie beperkt zich daarbij tot

⁶ H.U. Jessurun d'Oliveira, NJB 2016/1474, en T&C Grondwet, aantekening bij art. 17.

⁷ EHRM 12 januari 2016, MIRACLE EUROPE KFT v. HUNGARY, no. 57774/13)

Datum: 6 juli 2017

Kenmerk: [REDACTED]

Pagina: 6 van 8

het ongewenste verschijnsel van tweede vervolgingen. Wij geven u in overweging om in de toelichting in meer algemene zin aandacht te besteden aan het tegengaan van forumshopping.

De mogelijkheid om naar centraal inzicht een rechtbank te kiezen is overigens niet onbegrensd, zij is immers nog steeds gebonden aan de plaats van het vermoedelijke delict c.q. de verblijfplaats van verdachte en eventuele medeverdachten. Het criterium van de redelijke noodzaak vormt de toets voor de vraag of door de officier van justitie terecht gebruik is gemaakt van de keuze voor een niet meteen voor de hand liggende rechter-commissaris en latere rechtbank. Een en ander brengt mee dat reeds bij het doen van vorderingen door de officier van justitie bij een rechter-commissaris buiten 'zijn' arrondissement de vraag van het geëigende forum aan de orde zou moeten komen. Dat is problematisch indien de verdachte in het belang van het onderzoek van de vordering onkundig moet blijven (art. 2.10.1.1, derde lid).

Een tweede punt van zorg betreft de omstandigheid dat een officier van justitie die de strafzaak bij een andere rechtbank wil aanbrengen, daarbij niet gebonden is aan appointeringsafspraken van die rechtbank met het parket in dat arrondissement. De concept memorie van toelichting noemt wel de mogelijkheid dat rechtbanken met een veelheid van parketten te maken kunnen gaan krijgen. Die mogelijkheid is echter minder bezwaarlijk dan doorkruising van de afspraken tussen rechtbank en parket door een officier 'van buiten'. Die afspraken zijn immers gebaseerd op de beschikbaarheid van rechters en ondersteuning, die weer een afgeleide is van de personele verdeling over de verschillende sectoren in de rechtbank. Daaruit komt een streefgetal van de hoeveelheid naar aard en zwaarte onderscheiden af te handelen strafzaken per jaar voort; de appointeringsafspraken berusten daarop. Nu zal het in de praktijk wel zo zijn dat een officier van justitie van elders de rechter-commissaris zal informeren over de verwachte omvang van een op de andere rechtbank afkomende strafzaak – wordt het een mega-zaak of blijft het bij een doorsnee strafzaak? – maar het is zeker niet onvoorstelbaar dat een rechter-commissaris die ziet dat de capaciteit van 'zijn' rechtbank reeds volledig benut is. Wij adviseren u om in de memorie van toelichting nader op het aspect van de appointeringsafspraken in te gaan.

2.3 De regeling van inbeslagneming van gegevens.

Opvallend is dat in het voorgestelde Artikel 2.1.1.1, houdende definities, wel de inbeslagneming van voorwerpen is gedefinieerd⁸, maar dat daar (nog) niet wordt ingegaan op de inbeslagneming van gegevens.

Maar verderop in het concept wetsvoorstel komen de inbeslagneming van voorwerpen en van gegevens naast elkaar voor:

Artikel 2.7.2.2.6 [artikel 96c]
(...)

5. De inbeslagneming van voorwerpen en gegevens vindt plaats op aanwijzing van de officier van justitie. In geval van toepassing van het vierde lid vindt voortzetting van de inbeslagneming plaats op aanwijzing van de officier van justitie.

De voorgestelde definitie van inbeslagneming van gegevens is eerst daarna te vinden in

---

⁸ Er staat: "h. inbeslagneming van een voorwerp: het onder zich nemen of gaan houden van dat voorwerp ten behoeve van de strafvordering".

Datum: 6 juli 2017

Kenmerk: [REDACTED]

Pagina: 7 van 8

Artikel 2.7.3.1.1 [nieuw].

Wij geven u in overweging om bij handhaving van de keuze voor inbeslagneming van gegevens, deze definitie eerder in de wettekst op te nemen, althans eerder naar deze definitie te verwijzen.

In het concept wetsvoorstel wordt gebroken met dat deel van de oude definitie van inbeslagneming dat betrekking heeft op het opheffen van de vrije beschikkingsmacht van de beslagene over het inbeslaggenomen voorwerp. In eerdere wetten is erkend dat gegevens zich niet voor inbeslagneming lenen, aangezien het vergaren daarvan gegevens niet tot verlies van beschikkingsmacht over de gegevens hoeft te leiden. Kopieën van die gegevens zullen zich veelal elders bevinden, op ver weg gelegen servers of nabijgelegen backup discs. Daarom is in de huidige wetgeving gekozen voor 'verstrekking van (vastgelegde) gegevens.'

Door de bestaande beperking van de notie van inbeslagneming tot voorwerpen, is voor inbeslagneming nu nog wezenlijk dat de beslagene de vrije beschikking over het in beslag genomen voorwerp – tenminste tijdelijk - kwijt is. Dat wordt anders indien ook inbeslagneming van gegevens mogelijk zou worden. Het is onwenselijk dat de technische term beslag, die niet alleen in het strafrecht maar ook elders in de wetgeving een specifieke betekenis heeft, op het gebied van het strafvorderlijk onderzoek van gegevens een veel ruimer bereik krijgt, namelijk het onder de beschikkingsmacht van de opsporingsautoriteiten brengen daarvan. Dit doet afbreuk aan de eenduidige helderheid van een op zichzelf beproefde definitie. Dat het bij een doorzoeking kopiëren van gegevens van de harde schijf van een computer doorgaans door betrokkenen als een inbeslagneming wordt ervaren, rechtvaardigt op zichzelf niet een verwatering van die definitie. Ook het doel van vereenvoudiging van systematiek en terminologie van het wetboek is niet gediend met een afwijkende inhoud van het begrip inbeslagneming. Wezenlijk is er niets anders aan de hand dan dat aan de opsporingsautoriteiten al dan niet vrijwillig inzage wordt verleend in die gegevens, zodat deze kunnen worden onderzocht. Het bevel tot uitlevering van die gegevens is een bevel tot het verlenen van inzage daarin. Wij merken nog op dat het wenselijk is om aan de inzagebevoegdheid uitdrukkelijk de bevoegdheid te koppelen om kopieën van de betreffende gegevens te maken (vgl. art. 5:17, lid 2 Awb en artikel 49, lid 2 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen).

Ook is niet voor de hand liggend dat voor de rechtsbescherming van de belanghebbende bij de gegevens een afzonderlijke inbeslagneming van gegevens vereist is. Wanneer bij een doorzoeking gegevens worden vastgelegd, bijvoorbeeld door het maken van een foto, kan in het kader van de klachtprocedure momenteel al over gebruik van die gegevens worden geklaagd. Op grond van art. 552a lid 1 Sv, kunnen belanghebbenden zich onder meer beklagen over de kennisneming of het gebruik van gegevens, vastgelegd tijdens een doorzoeking.⁹ Bij de vastlegging van gegevens moet het verschoningsrecht ook worden gerespecteerd, nu art. 125i Sv het bepaalde in art. 98 Sv van overeenkomstige toepassing verklaart.¹⁰ Het verdient aanbeveling om in de memorie van toelichting aandacht te besteden aan de gevolgen voor de rechtsbescherming van de beslagene en/of van derden, indien voor het wettelijk mogelijk maken van inbeslagneming van gegevens wordt gekozen.

⁹ Vgl. HR 9 november 2016, ECLI:NL:HR:2016:2537; zie ook de conclusie van A-G Hartevelt ECLI:NL:PHR:2017:446)

¹⁰ Vgl. HR 8 november 2016, ECLI:NL:HR:2016:2537, NJ 2017/43 en HR 13 juni 2017, ECLI:NL:HR:2017:1070.

Datum: 6 juli 2017

Kenmerk:

Pagina: 8 van 8

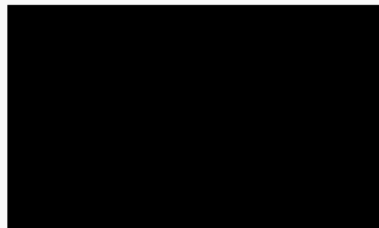
De voorgestelde modernisering met betrekking tot het onderzoek van gegevens, met name elektronische gegevens, is zó veelomvattend dat de vraag rijst of dit onderwerp niet uniform moet worden geregeld, al dan niet in een aparte wet, vergelijkbaar met de Algemene wet op het binnentreden. Immers, niet alleen in het strafrecht is zulk onderzoek sterk in opkomst, dit is ook het geval in het bestuursrecht, waaronder het belastingrecht. Voorts speelt zulk onderzoek een rol in de civiele praktijk.

Tenslotte vragen wij aandacht voor de controle op de afwerking na de uitoefening van de talrijke bevoegdheden om - in bepaalde gevallen - aanbieders van communicatiediensten te bevelen gegevens te verschaffen. Indien het bevel uiteindelijk niet tot een verdachte heeft geleid, is het niet mogelijk om in het kader van een strafzaak controle uit te oefenen op de juiste toepassing van dergelijke bevoegdheden. Gelet op de massaliteit van de te verkrijgen gegevens en de privacybelangen die daarmee in het geding kunnen zijn, achten wij het wenselijk dat wordt voorzien in de aanwijzing van een instantie die achteraf daarop kan toezien.

Hoogachtend,

President

Procureur-Generaal